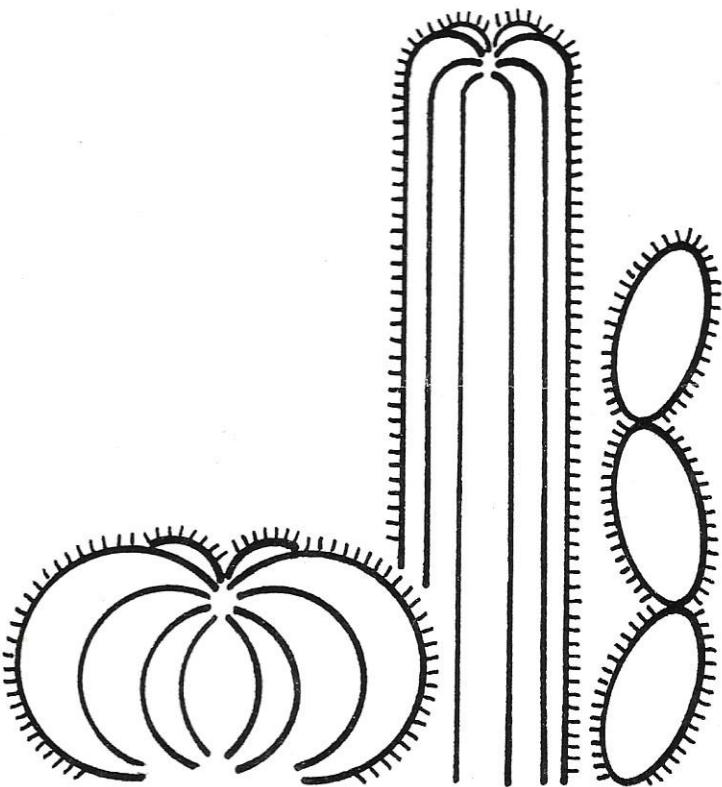

KAKTEJE IN SUKULENTE

Glasilo Društva prijateljev kaktej SR Slovenije

Ljubljana 11.-04.-1980

Številka

4

Leto

9

Glasilo KAKTEJE IN SUKULENTE: lastnik, izdajatelj in založnik je Društvo prijateljev kaktej SR Slovenije. Ponatis v celoti ali delno je dovoljen samo s privoljenjem društva ali posameznih avtorjev. Dopise in vprašanja v zvezi z glasilom pošljite na naslov odgovornega urednika: Engelbert Novak, dipl. inž., Titova 100, ali Valjavčeva 16, 61000 Ljubljana. Žiro račun društva: 50102-678-50727

I- INFORMACIJE DRUŠTVA

1. Sestanek :

Sestanek članov bo v petek, dne 11.aprila 1980 ob 17. uri

Sestanek upravnega odbora bo isti dan ob 16. uri in 30 minut

Dnevni red :

1. Obvestila društva

2. Predavanja

3. Diapositivi - tev. Dobrovoljč

4. Razno

Predsednik :

ing. Engelbert Novak

II. Gajitev kaktejev v aprilu

V tem mesecu damo že lahko naše kakteje na prosto ali še bolje v toplo gredo, seveda jih moramo zaščititi pred eventualnim mrazom kot tudi pred direktnimi padavinami. V opoldanskih urah tudi senčimo. Ta mesec je tudi najprimernejši za presajanje, vendar le kakteje ki ne cvetijo odnosno ki še nimajo popkov - te bomo presajali po cvetenju. V tem mesecu že več zalivamo, približno 4 krat toliko kot v marcu; dobro je tudi pršenje, zalivamo najbolje dopoldne. Škropimo tudi proti ušem, rdečemu pajku i.t.d. Podobno gojimo tudi ostale sočnice, nekatere pa v tem mesecu le nezalivamo ker počivajo, ali pajih zalivamo zelo malo, take vrste so na primer : Conophytum, Frithia, Gibbaeum, Mitrophyllum, Crassula mesembryanthemopsis in še nekatere druge.

ing. Engelbert Novak

III. Iz moje letosnje setve

1. Nekatere vrste iz družine Astrophytum

Letos sem sejal 5 vrst iz te družine, nekatere sem sejal 24. februarja in ostale 18. marca. Sejal sem v običajno mešanico za kakteje, fineje presejanino in parjeno. Pri ugodnih pogojih - to je podnevi okoli 30 in ponoči okoli 20° ter pri umetni osvetlitvi so semena vzkлина v 2 do 5 dnevih. Semena astrofitov so sorazmerno velika in ker dokaj hitro vzklijejo in tudi kmalu zrastejo do primerne velikosti priporočam vsaj nekatere vrste iz te družine tudi za začetnike. Danes bom opisal dve vrsti :

Astrophytum coahuillensis

Domovina te vrste je severna Mehika, država Coahuila, med 25 in 35° severne geografske širine, kjer je deloma stepska, deloma pa puščavska klima. Telo je sprva kroglasta, kasneje podolgovata, prekrito na gosto z belimi luskami. Reber je normalno 5. Cvetovi so veliki, žvepleno rumeni, v sredini oranžni do škrlatno rdeči, tudi sadeži so enake barve. Zaenkrat je to še manj znana vrsta.

Astrophytum capricorne, var. G. Cepeda

Domovina je prav tako severna Mehika. Telo je kroglast ali tudi nekoliko podolgovato. Telo je intenzivno zeleno, luske so dokaj variabilne. Doseže višino do 25 cm. Reber je okoli 9, areole so medseboj oddaljene do 3 cm in so svetlo sive. Bodic je do 10, so elastične, dolge do 7 cm in so rjavе. Premer cvetov je do 7 cm, so rumeni z karminasto rdečo sredino. Ta vrsta ima več variacij, ki se pa ne razlikujejo bistveno med seboj. Omenjena variacija je novejša in jo Backeberg ne opisuje.

ing. Engelbert Novak

IV. Družina Blossfeldia - Werdermann

To so pritlikave kakteje, ene izmed najmanjših. Nekatere izmed njih so že pri premeru 5 mm odrasle in sposobne za cvetenje. Prištevamo jih v red Austroechinocacti, vzhodna veja, kjer so tudi Parodia, Notocactus, Frailea, Oroya in Gymnocalycium. Po izgledu niso gdo ve kako privlačne, saj so za oko komaj opazne. Povrhnjica je sivo zelena, pri nekaterih skoraj bleščeče zelena. Po večini se močno razraščajo in tvorijo lepe skupinice. Reber imajo ali pa so skoraj neopazne, pri vseh pa so rebra zelo splščena. Blaz inice areol so razporejene spiralno in so brez bodic. Cvetovi so zelo majhni in so bele barve, zvončasto lijakaste oblike. Semena so bleščeče rjave barve, so hrapava z velikim svetlim popkom, premer samo 0,2 mm. Doslej so opisane tele vrste: B. atroviridis Ritt.; B. campaniflora Bckb.; B. fechseri Bckg.; B. lliliputana Verd.; B. minima Ritt.; B. pedicellata Ritt. V novejšem času so odkrili še: B. flocculosa FR-:?! in B. cyathiformis FR katera je po vsej verjetnosti identična z B. campaniflora Bckg. Od vseh navedenih je za nas najzanimivejša B. lliliputana in pri njej se bom nekaj dalj zadržal. Telo ima zelo sploščeno velikosti 5 do 15 mm, je brez reber in bodic, posejana je z drobnimi kosmiči, ki so areole. V zemlji ima repasti koreninski sistem. Starejša rastlina se zelo razrašča ter tvori tesne stisnjene blazinice teles. Cvetovi so bele barve, velikosti do 10 mm in izhajajo iz temena, odpredo se pa samo ob sončnem vremenu in

trajajo 2 do 5 dni nepretrgoma od pomladi do jeseni.Njena domovina je Bolivija in severna Argentina kjer raste v skalnatih razpokah v bližini slapov,ker ji prija obilna zračna vlaga,na nadmorski višini okoli 1.500 m pri kraju Jujuy in Tumbaya,Opisana je še ena variacija B.lili-putana v.caineana Card.,ta se od matične rastline razlikuje po nekoli-ko močnejši rasti,cvetovi so svetlo krem barve in imajo na zunani stra ni cvetnih listov po sredini rjavkaste proge.V tuji literaturi jo ime-nujejo tudi "v.rubresepela".Dobimo jo v Boliviji,provinca Tarata,Rio Caine na višini okoli 2000 m.Pri gojitvi rabi toplo in rahlo zasenčeno mesto,ob zelo vročih dneh priporočajo pogostejša škrpitev z razpršil-cem.Najlepše raste v substratu mineralne zemlje in debelejšega kremen-čevega zdroba;nekateri priporočajo večji del humusa.Največ uspeha pa imamo,če jih gojimo cepljene,pri tem pa seveda izgubi nekaj od svojih prirodnih čarov.

Ker se njeni cvetovi po večini ne odpro v celotia a sama imaa neugleden naguban izgled bi imeli vtis,da gre za degenerirano ali bolno rastlino.Ta vrsta se je namreč visoko prilagodila na svoj življenski okoliš.V sušnem obdobju jo v domovini najdemo,seveda če imamo srečo,tako iz-sušene kot papir (ali žive in zdrave,ker je življenske moči potegnila v svoje močno repaste korenike pod zemljo) ob prvem dežju pa zopet nabrekne v prirodno velikost in obliko.Verjetno je prav zaradi tega,če-prav je prostransko zelo razširjena,odkrita dokaj pozno,namreč šele leta 1936,odkril jo je znani zbiralec kaktej Harry Blossfeld,ki je poleg svojih številnih drugih najdb prvi poslal v Evropo.

K u n e j   J o s i p

V.

Vzgoja kaktej iz semen - nadaljevanje in konec

Po pikiranju jih gojimo kot ostale kakteje -seveda šele potem,ko smo jih dovolj utrdili.Sedaj jih lahko tudi normalno zalivamo in dognoju-jemo,po potrebi jih lahko v istem letu še enkrat pikiramo,vendar le,če so pregoste in če smo zelo zgodaj sejali in tudi dokaj zgodaj prvič pikirali,vendar je to drugo pikiranje bolj izjema kot pa pravilo.

O gojitvi sejančkov v prvi zimi še danes prevladuje mnenje,da naj ti v prvi zimi ne počivajo,ampak naj kolikor toliko normalno rastejo in naj ne počivajo.Ravno to pa je tudi predpogoj,da prvo zimo preživijo tudi bolj komplificirane vrste in da so na špološno izgube čim manjše.To je seveda lahko reči,težje pa izvesti.Kot sem že opisal potrebu-jejo kakteje za normalno rast pravilno svetlobo,tako po kvaliteti kot tudi po jakosti in dolžini dneva,kar lahko dosežemo le,z ustrezno umet-no osvetlitvijo.
Engelbert Novak